

padi so se izvršili med Le Boeufs in Ran-courtom zvečer in ponoči in so se večinoma že v našem ognju razbili. — Armada nemškega prestolonaslednika. Ogenj francoskih, v južnem delu Reimsa stoječih baterij na kraje za našo fronto bil je od nas odgovorjen in je bilo v odgovor mesto Reims obstreljavano. V pokrajini Maase nobeni posebni dogodki.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Ruska infanterija razvila je med Düna burgom in jezerom Narocz veliko delovanje. Severno od Werchy vzeli smo brez lastnih izgub neko malo rusko moščiče na levem obrežju Stochoda. — Fronta nadvojvode Karla. V oddelku Tolgiesa pridobili so Rusi po večkratnem brezuspešnem napadu končno v posameznih oddelkih na ozemlju. Zapadno ceste prelaza Bodza smo izgubili Sirin; vzeli smo ga v naskoku nazaj. V oddelku od Campolunga ljuti artiljerijski boji. Zapadno od doline Tegulmi napravili so Rumuni tekot popoldneva 6 brezuspešnih napadov. Južno-vzhodno od prelaza „Roter Turm“ šli so v pokrajini od Spini naši napadi ugodno naprej. **10 oficirjev in 1000 mož** ostalo je vjetih v naši roki. Tudi južno prelaza Vulkan smo napredovali.

Balkansko bojišče. Na obeh frontah je položaj nespremenjen.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 8. novembra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Karla. Južno in južno-vzhodno od Szurduk-prelaza bili so rumunski napadi zavrnjeni. Pri Spini in južno-zapadno od Predeala potisnili so sovražnika še bolj nazaj. Na obeh straneh Bodza-cesta smo zopet v lasti vseh svojih prejšnjih postojank. Severno-zapadno od Tolgyesa zamogli so Rusi zopet na prostoru pridobiti. Pri Tartarowu sestrelil je en avstro-ogrski letalec neki ruski Nieuport-dvokrovnik. — Fronta princa Leopolda. Nič novega.

Italijansko bojišče. Mir pred Gorico traja naprej. Na fronti Fleimstala bili so napadi posameznih italijanskih bataljonov v pokrajini Colbriconi in na postojanki Bocche zavrnjeni. Pri temu je padlo v naše roke **3 oficirji, 50 mož** in 2 strojni puški.

Južno-vzhodno bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Zračni boji.

K.-B. Dunaj, 8. novembra. Uradno se danes poroča:

Dogodki na morju.

Dne 7. novembra popoldne so sovražni letalci na mesta Rovigno, Parenzo in Cittanuova bombe metali. Napravili niso niti najmanjše škode. Lastni naši letalci so se dvignili v zasledovanje. Eden od njih (vodja pomorski linijski lajtnant Drakotič) sestrelil je eno sovražno letalo, ki se je spustilo pri nekem na visokem morju se nahajajočem sovražnem torpednem čolnu doli. Ta je bil od naših letalcev z bombami napaden in se je oddaljil proti sovražnem obrežju. Na večer istega dneva metal je en sovražni letalec istotako brezuspešno bombe pri Umagu. Lastna naša pomorska letala obmetala so zvečer vojaške objekte od Vermegliana in Monfalcona z bombami in so se nepoškodovana vrnila.

Mornariško poveljstvo.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 8. novembra (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Fronta prestolonaslednika Rupprechta. Severno Som-

me se čez dan bojvodelovanje ni razvilo preko zmernih mej. Pomočni angleški napadi med Le Sars in Guedecourtom izjalovili so se v našem ognju. Južno Somme napadli so Francozi na obeh straneh od Ablaincourta. Naše v južnem delu Ablaincourta naprej potisnjene postojanke šle so nazaj. Vas Bresoire je bila izgubljena. Na severnem krilu napada bil je sovražnik nazaj odbit. — Armada nemškega prestolonaslednika. Živahni artiljerijski boj v pokrajini Maase.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Nič novega. — Fronta nadvojvode Karla. Oddelk Tölgyes bil je tudi včeraj pozorišče živahnih bojov. Nasprotnik dosegel je nadaljne uspehe. Naprej od potoka Bodza bili so Rumunom v zadnjih dneh zavzeti deli naše visočinske postojanke zopet odvzeti. Na prelazu Tartar-Havas bili so sovražni napadi zavrnjeni. Uspeh v pokrajini od Spini se je zamogel naprej izkoristiti. Število vjetih se je povišalo.

Balkansko bojišče. Armada pl. Mackensen. Nobeni posebni dogodki. — Makedonska fronta. Sovražni napadi ob Cerni ostali so brezuspešni. Živahno artiljerijsko delovanje ob Belasici in fronti Strume.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Slovenski iredentizem.

V listu „Tiroler Soldatenzeitung“ čitamo pod tem naslovom zanimive članke, ki jih hočemo v povzdigo avstrijskega patriotizma tudi v našem listu ponatisniti. Članki so spisani od c. in k. avstr. oficirja v c. in k. rojaškem listu. Podatke v teh člankih smo mi svoj čas v „Štajercu“ že opetovano objavljali, ko smo se borili proti nedomovinskemu ševanju gotovih veslovanskih struj. Takrat, kakor danes pa naglašamo, da slovensko ljudstvo, hrabro in pošteno do kosti, zvesto avstrijsko in cesarju udano, ni krivo teh iredentističnih gonj in da se tudi ne sme obsojati zaradi brezdromovinstva posameznikov. Ljudstvu nima nikdo kaj očitati; voditelji pa so bili v tej vojni že dovolj ožigosani. Slovensko ljudstvo bo de zdaj gotovo izpoznalo, da smo bili mi njegovi pravi prijatelji, ker smo mu priporočali vedno zvesto avstrijsko mišljenje ter se borili proti „jugoslovanstvu“ političnih hujskačev. — Op. uredništva.

Iredenta v ožjem zmislu, to so na odtrganje laške Tirolske naperjena velezidajalska stremjenja, gredo do 50. let 19. stoletja nazaj. Med to razmeroma dolgo zgodovino so se niti politične in nacionalne intrige toliko zmešale, so se navdušenost in prostaštvo, narodno hrepenenje v notranjem monarhije in velezidajstvo, agitacija in napačne odredbe vlade tako zmešali, da je marsikdaj težko, razkriti vzroke in učinke te zmеси.

Ako se hoče razumevati, kako nastane iredenta, se mora eno mlajših ogledati, na katerih v naši domovini žal ne primanjkuje. Vzemimo slovenski iredentizem, katerega delovanje je pričelo okoli leta 1880. Videli bodemo, koliko slabe in zavožene volje, koliko umetnega napora in koliko milostnega dovoljenja je bilo potrebno, da se začetkoma mali ogenj vžge in pusti žareti, tako, da se pozneje — ko je le začetno stanje pretrajalo — v svetovni požar spremeni.

Nasproti slovenskemu prebivalstvu na Kranjskem so Nemci — razven v nemških jezikovnih otokih Kočevje in Belapeč — povsod znatno v manjšini; vendar pa so istotako domačini kakor Slovenci. Industrija in večji del veleposesti se nahajajo v nemških rokah in do 50. let je bila nemščina obvladajoči jezik na šolah. Slovenski jezik, za katerega se je s toliko sovraštvom borilo, se je moralo šele iznajdeti!

Z začetkom ustavnega časa prišlo je slovensko gibanje v tok. V 70. letih izgubili so Nemci večino v deželnem zboru, začetkom 80. let pa ljubljanski občinski svet. Narodnostna propaganda pričela je pod geslom, vladanje Nemcev se mora razbiti. Vsako državi sovražno gibanje v Avstriji je s tem geslom pričelo. Deloma, da služi kot povod, deloma iz instinkta sovraštvu, ker so v resnici Nemci, ki so bili državo ustanovivši

element, tudi vedno državno misel ohranili. Polagoma pa so stopili iz navideznega boja proti nemštvu stremljenja za ločitev in boj proti državi vedno jasneje na dan.

Časopisi, društva in avtonomija so pospešujoči činitelji na tej poti.

Vodilna slovenska lista sta „Slovenec“, glasilo klerikalne stranke, in „Slovenski narod“, glasilo liberalcev. Kako sta delovala, se da označiti že na malih slučajih.

Knalu po odpravi Avstriji prijazne dinastije Obrenovič pričelo je slovensko-liberalno časopisje članke objavljati, ki so se pečali z razmerami na Srbskem in so jih kazali v rožnati luči; to je bilo leta 1903. Tri leta pozneje imenuje že „Slovenec“ srbskega obersta Vukasovića, ki je bil v Srbijo dezertirani avstrijski podčastnik in ki je takrat v belgrajskem oficirskem domu neko predavanje o Slovincih držal, „slovenskega konzula v Belgradu“ in se veseli radi njegovega uspešnega hrepenjenja, seznaniti Srbe s trpljenjem slovenskega naroda. In „Slovenski narod“ prinaša članke državi sovražne vsebine, katerih pisec je uslužbenec uradnega srbskega tiskovnega urada. To je bilo v času, ko je vladal med Srbijo in Avstrijo že colninski konflikt.

Leta 1903, ko so se poulični izgredi v Ljubljani vršili in je moral končno oddelek regimenta št. 27. na zbesnele množice, ki so vojaštvo napadle, streljati, organiziralo je slovensko časopisje blazno hujskarijo proti vojaštvu; komu je ta hujskarija v resnici veljala, izvira iz tega, da je še leta 1909 „Slovenec“ ob cesarjevem rojstnem dnevu le kratko notico prinesel: „Cesarjev rojstni dan se je na običajni način slavil“; dan popreje pa je pisal: „Danes zvečer bo neka godba sodelovala, katere sviranje nas nič ne briga“ medtem ko se je tri dni popreje v istem listu misel združenja Slovinci in Srbov slovila.

(Naprej prihodnjic.)

Najboljši uspeh!	Inzerati	Najmehjše cene!
	v „Štajercu“	
imajo vsled velike razširjenosti najboljši uspeh.		
Sprejemajo se:		
v Ptuju pri upravi lista;		
v Colju pri gosp. Fritz Rasch;		
v Mariboru pri g. Rud. Gaisser.		

Izpred sodišča.

Ruske ljubice.

Erfurt, oktobra. Kazenska sodnija v Erfurtu obsodila je ženo fabričnega direktorja iz Straufurta zaradi ljubavnega razmerja z nekim ruskim vjetnikom na 6 mesecev ječe. Mlajša sestra te propale ženske je imela istotako z ruskimi vojnimi vjetniki opraviti. Odtegnila pa se je kazni s tem, da si je sama življenje vzela.

Zatajene zaloge žita.

Gradec, 6. novembra. Mlinar Franc Wisiaak v Roßhofu zatajil je veliko množino žita, moke in otrobov. Sodnija ga je obsodila na dva meseca strogega zapore z enim trdim ležiščem na teden in na denarno globo 5000 kron.

Kako se živila draži.

Reka, oktobra 1916. Nekateri trgovci na Reki so 500 meterskih centov riža po 22 do 27 vinarjev na prekupčevalce prodali. Ko je prišlo blago v last neke firme v Pragi, šlo je že skozi toliko rok, da se je že 3 krome 5 vinarjev za en kilogram doseglo. Zdaj